

II Jornada d'Estudi sobre Cultura i Religions a la Mediterrània

L'Abadia de Montserrat i l'IEMed hem volgut dedicar aquestes segones Jornades d'Estudi sobre Cultura i Religions a la Mediterrània a la qüestió de la sempre complexa convivència entre majories i minories a l'espai mediterrani des d'una perspectiva àmplia.

Partint de l'estudi de la història, aquesta jornada d'estudi es proposa veure des d'un punt de vista integrador la situació actual, fent notar els avanços i les mancances en aquest llarg camí de la convivència pacífica.

Organització:
Abadia de Montserrat
IEMed -Institut Europeu de la Mediterrània-

Gratuït, previ inscripció

Informació, inscripció i reserves:

Fundació Abadia de Montserrat 2025
08199 Montserrat
Tel: 93 877 77 25
fundacio2025@abadiamontserrat.net

Lloc: Monestir de Montserrat
Sala de la Façana del monestir
2a planta
www.abadiamontserrat.net
www.amicsdemontserrat.cat

Scriptorium Biblicum et Orientale
Abadia de Montserrat

IEMed.
Institut Europeu de la Mediterrània

2025

FUNDACIÓ ABADIA DE MONTSERRAT, 2025

II Jornada d'Estudi sobre Cultura i Religions a la Mediterrània

Majoria i Minoria a la Mediterrània
diàleg, convivència, tolerància, repressió
i enfrontament

Abadia de Montserrat, 6 de juliol de 2018

MAJORIA I MINORIA A LA MEDITERRÀNIA

L'espai mediterrani presenta des de l'antiguitat, especialment des de l'antiguitat tardana, una estructura social en la qual el diàleg entre la població majoritària i les minories està a l'ordre del dia. Parlem de majories i minories ètniques, religioses, lingüístiques...

Aquesta situació dialògica presenta diverses formes. D'una banda, molt sovint, la població que en un lloc és majoritària és, alhora, una minoria en altres punts de la Mediterrània. Altres poblacions, en canvi, representen una minoria escampada per tot l'espai mediterrani, sense ser enlloc majoritària. Històricament, a més, s'han donat casos de minories dominants sobre majories en moltes de les unitats polítiques que s'ha succeït a la riba mediterrània al llarg dels segles. Finalment, més enllà d'aquestes situacions, no és menys cert que la població de tot el Mediterrani fàcilment es pot reconèixer en alguns trets identitaris que traspasen divisions religioses, lingüístiques o culturals, de manera que qualsevol persona mediterrània fàcilment pot sentir-se a casa a qualsevol punt de la mediterrània sense grans dificultats.

Programa Divendres 6 de juliol de 2018

10.00 - 10.30

Salutacions institucionals i introducció
La noció de minoria i majoria a la Cultura Mediterrània

G. Gabriel Soler
Sr. Senén Florensa

1a sessió:
Les minories i majories al llarg de la història

Moderador: G. Gabriel Soler

10.30h - 10.45h

La minoria religiosa i el seu estatus al món romà fins al segle V

Dra. Isabel Rodà

10.45h - 11.15h

Les minories al món medieval i modern

Dr. Manuel Forcano i Dra. Dolors Bramon

Debat de la 1ª sessió

Coordinadors

P. Pius Tragan, director de l'Scriptorium

G. Gabriel Soler, responsable de l'Scriptorium

Sr. Pau Canyameres, adjunt a l'Scriptorium

Sr. Senén Florensa, president de la Comissió Delegada de l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)

Sr. Carles Riba, director de la Fundació Abadia de Montserrat 2025

Sra. Carina Soriano, tècnic cultural de l'IEMed

Moderadors

G. Gabriel Soler, responsable de l'Scriptorium

Sr. Oriol Amorós, secretari d'Igualtat, Migracions i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya

2a sessió :

Les minories a la mediterrània actual
Moderador Sr. Oriol Amorós

15.10h - 15.40h

Minories en conflicte al sud de la Mediterrània: els cristians d'orient, kurds, amazics i altres minories

Sra. Lurdes Vidal i Sr. Jordi Llaonart

15.40h - 17.10h

Minories a la Mediterrània Nord: el poble gitano - la minoria oblidada: els jueus - una minoria convertida en majoria - i els musulmans a casa nostra

Sr. Juan Ramon Vilchez, Sr. Jorge Burdman i Sra. Lola López

Debat 2ª sessió

18.00h

Conclusió i fi de la Jornada

G. Gabriel
Sr. Josep Ferré

Conferenciants

Dra. Isabel Rodà, Catedràtica d'Arqueologia, departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana Facultat de Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona i Investigadora adscrita a l'ICAC

Dr. Manuel Forcano, Dr. en filologia semítica per la Universitat de Barcelona, i director de l'Institut Ramon Llull

Dra. Dolors Bramon, doctora en Filosofia i Lletres (secció de filologia semítica) i en geografia i història per la Universitat de Barcelona i Professora Emèrita de la UB

Sra. Lurdes Vidal, directora de l'àrea de món àrab i mediterrani de l'IEMed i cap de redacció d'afkar/ideas

Sr. Jordi Llaonart, arabista, islamòleg i periodista expert en el Pròxim Orient

Sr. Juan Ramon Vilchez, responsable del pla integral del poble gitano de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària de la Generalitat de Catalunya

Sr. Jorge Burdman, responsable de diàleg Interreligiós, Comunitat Israelita de Barcelona

Sra. Lola López, comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Josep Ferré, director general en funcions de l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)